

Mulighedernes Nordjylland

- FRA UDKANT TIL FORKANT MED
KREATIVITET OG KOMPETENCE

Regional Udviklingsplan 2007

PIXI-UDGAVE

Maj 2008

REGION NORDJYLLAND

Mulighedernes Nordjylland
- Fra udkant til forkant
med kreativitet og kompetence

Regional Udviklingsplan 2007
PIXI-UDGAVE

Foto
Region Nordjylland

Layout og tryk: Princo Aalborg

Læs mere om Region Nordjylland
på www.rn.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Forord	3
2. Indledning	4
3. En særlig plan	5
Nordjylland i dag	6
Nordjyllands styrker og udfordringer	6
4. Vision, principper og værdier	8
Principper og bærende værdier – det etiske regnskab	9
5. Særligt prioriterede satsninger de næste 3-4 år	11
Kompetenceløft Nordjylland	
– fra folkeskolen til efteruddannelse af eliten	11
Kreative alliancer mellem natur, kultur, turisme og oplevelseserhverv ...	14
Det forbundne Nordjylland – trafikalt og digitalt	18
Globalisering – viden om verden og viden i verden	21
Strategiske alliancer – nye former for offentligt-privat samarbejde	22

1. Forord

**Kære nordjyde
fra Skagen til Mariager og fra Hanstholm til Hals.**

Prøv at lukke øjnene et øjeblik. Tænk så i 60 sekunder 10 år tilbage i tiden til 1997. Hvad lavede du dengang, hvor boede du, hvad lavede din familie, hvilken bil havde du, hvad lavede du om aftenen og i weekenderne og i ferierne? Tænk derefter i 60 sekunder på de tilsvarende ting, som de foregår i dag.

Jeg gætter på, du vil synes, der er sket meget - noget godt, noget mindre godt. Prøv så i 1 minut at tænke dig, hvordan du gerne vil have det om 10 år fra nu.

Så må du godt åbne øjnene.

Den plan du sidder med i hånden er en vision for, hvordan vi nordjyder gerne vil have vores landsdel skal udvikle sig frem til 2017. Visionen handler om hvilke jobs vi gerne vil have, hvordan vi gerne vil bo og (op)leve og hvordan vi vil leve med hinanden. Pixi-udgaven af planen fortæller om de store linier i denne vision, og med Pixi-udgaven i hånden er du godt klædt på til at gå Nordjyllands udvikling i møde.

Mange har deltaget i udarbejdelsen af planen og i den offentlige debat. Repræsentanter for kommunerne, for erhvervslivet, for uddannelsesinstitutionerne, for interesseorganisationerne og for Region Nordjylland og har i et par år lagt hovederne i blød for at finde den bedste vej for Nordjylland fremover.

I høringsperioden fra den 23. januar til den 26. marts 2008 blev der modtaget 32 indlæg og holdt debatmøder 4 steder i

regionen. I en konkurrence om Nordjylland år 2017 modtog regionen 21 bidrag. Af hvidbogen fra april 2008 fremgår Regionsrådets behandling af de modtagne indlæg.

Planen, der hedder den regionale udviklingsplan for Nordjylland, i daglig tale omtalt som RUP, blev vedtaget endeligt af Regionsrådet den 20. maj 2008.

Med venlig hilsen
På vegne af Regionsrådet for Region Nordjylland

Ulla Astman

Foto: Poul Rasmussen

2. Indledning

Hvis Nordjylland skal være et godt sted at leve, bo, arbejde og drive virksomhed - hvordan skal fremtidens Nordjylland så se ud? Hvordan sikrer vi i Nordjylland de rigtige mennesker til de rigtige jobs? Hvordan kan regionens fantastiske natur blive et endnu bedre aktiv - for os, der bor her til daglig, og for dem, der besøger os? Hvad skal vi gøre for at trække flere indbyggere til og sætte en stopper for den fraflytning, vi oplever i dag? Og hvad er vores særlige styrkepositioner, som vi skal forstå at udnytte? Hvordan forbereder regionen sig på udfordringerne og ikke mindst mulighederne i den stigende grad af globalisering?

Spørgsmålene er mange og komplekse, når emnet er den fremtidige udvikling af hele den nordjyske region. Regional udvikling er en af de største samlede udfordringer, som danske regioner står over for. Den vedrører fremtiden for en hel landsdel og alle dens indbyggere. Den regionale udviklingsplan (RUP) giver et samlet svar på de mange udfordringer.

Planen indeholder en vision for, hvor regionen skal bevæge sig hen. Den kommer med en række principper, som skal hjælpe med at drive udviklingen fremad og den kommer med en række forslag til indsatsområder, som regionen skal sætte kræfterne ind på. Samtidig er planen et udtryk for en fælles nordjysk forståelse af, hvordan regionen skal udvikle sig. Den er en platform som beslutningstagere i hele regionen har sat deres fingeraftryk på, og som binder dem sammen i en fælles forståelse af regionens fremtid.

3. En særlig plan

Den regionale udviklingsplan er en helt ny type plan. Der er ikke tale om de tidligere amters regionplaner, som satte rammer for kommunernes fysiske planer. Den opgave er nu efter kommunalreformen overtaget af kommunerne og staten. Den regionale udviklingsplan er i stedet en plan med streg under udvikling. Den skal være et redskab til at fremme regionernes vækst og bæredygtige udvikling. Udviklingsplanen skal udtrykke Regionsrådets vision for den samlede fremtidige udvikling af regionen på tværs af de forskellige sektorer, og den skal give et samlet fremtidsbillede af regionen.

Planens fokus er især de områder, hvor region, kommuner, erhverv, uddannelsesinstitutioner og interesseorganisationer kan – og skal – mødes for at regionen kan skabe vækst og udvikling.

Indholdsmæssigt er den regionale udviklingsplan en paraply, der spænder over en række temaområder såsom natur, erhverv og kultur m.m. Planen hænger tæt sammen med de planer og strategier, som i øvrigt er udarbejdet for disse områder. Det gælder Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi, Beskæftigelsesrådets beskæftigelsesstrategi og Regionsrådets bæredygtighedsstrategi. Den regionale udviklingsplan baseres på disse strategier og tegner et fælles billede af regionens samlede udvikling.

Regional udvikling handler om meget mere end økonomisk vækst baseret på faktorer som menneskelige ressourcer, IKT, iværksætteri og innovation. Regional udvikling handler i lige så høj grad om natur, miljø, bosætning, offentlig service, uddannelse og fritidsbaserede faktorer som friluftsliv, kultur og oplevelser. Disse faktorer er – sammen med vækstfaktorerne – nødvendige for, at regionen kan klare sig godt og overleve i videnssamfundet, og de er samtidig med til at skabe det ”gode liv”. Den regionale udviklingsplan handler derfor ikke kun om erhverv – men f.eks. også om tværgående emner som kompetenceudvikling og kreative alliancer imellem natur, kultur, turisme og oplevelsesøkonomi.

Nordjylland i dag

Region Nordjylland er en sammenhængende og meget sammensat region med 11 kommuner og knap 600.000 indbyggere. Fra Thisted i vest til Læsø i øst er der ca. 150 km og fra Hobro i syd til Skagen i nord ca. 160 km. Nordjylland er en region sammensat af forskellige egne med hver deres identitet og særkender: Vendsyssel, Hanherred, Thy-Mors, Himmerland og egnen omkring Aalborg.

Fakta om Region Nordjylland

- Uddannelsesniveaut i Nordjylland stiger, men er fortsat lavere end landsgennemsnittet.
- På 10 år er antallet af heltidsstuderende på Aalborg Universitet øget med ca. 50 % til 11.600.
- Nordjylland har det laveste indkomstniveau blandt landets regioner.
- I fremtiden forventes befolkningstallet at falde i modsætning til landets øvrige regioner.
- Frem til 2020 forventes et fald på 25.000 personer i den erhvervsaktive alder.
- Aalborg-Nørresundby tegner sig for 25 % af regionens arbejdspladser.

Udviklingen i økonomi, erhverv og samfund går imod stadig mere centralisering, og derfor er det nødvendigt at anskue decentralisering på en mere grovkornet måde end hidtil. Decentralisering skal ikke have rod i urealistiske forestillinger om lige muligheder for alle, men bygge på et realistisk grundlag, der ikke bliver en hæmsko for regionens konkurrenceevne, men tværtimod giver synergieffekter og en stærkere region. Det er væsentligt, at Aalborg-egnen som regionens motor skal være attraktiv og have dynamik på linje med Århus for at kunne tiltrække bosætning og erhverv. Det Østjyske ”bybånd” skal omfatte Aalborg. Vendsyssel skal placere sig som knudepunkt mellem Aalborg og Sverige samt Norge. Himmerland skal udnytte mulighederne i sin mellembeliggende mellem Aalborg mod nord og Århus, Randers og Viborg mod syd. Placeringen giver mange muligheder men også udfordringer med hensyn til at bevare egen dynamik.

Nordjyllands styrker og udfordringer

Selvom Nordjylland er en lille region, er det muligt at tage konkurrencen op med den øvrige del af landet. Dystre forudsigelser om, at udviklingen med nye arbejdspladser og boligområder i stort omfang vil gå udenom Nordjylland, skal gøres til skamme gennem udnyttelse af regionens mange styrkepositioner. Blandt disse kan nævnes et dynamisk og udadvendt universitet, innovation og høj produktivitet i erhvervslivet, en unik natur samt Aalborgs centrale beliggenhed i regionen.

Nordjylland har i en årrække arbejdet intenst på at komme fra udkant til forkant. At landsdelen er godt på vej viser eksempler som Frederikshavns omstilling fra værftsby til værtsby med bl.a. Martin Gruppens succes med at integrere lys som en del af den hastigt voksende oplevelsesøkonomi.

Nordjyllands fødevareresektor har bevæget sig fra traditionel industri til en alsidig erhvervsklynge med vægt på kvalitet og unikke produkter. For eksempel er Læsøs salt under stadig udvikling og er blevet et naturligt brand for øen. Samtidig har Hirtshals Mejeri og Vrå Slagteri vist nye veje i forhold til de store koncerner.

Gennem en årrække har Thy trodset normen om en højere arbejdsløshed langt fra de største byer. Her er arbejdsstyrken i fuld aktivitet inden for de mere traditionelle erhverv med vægt på landbrug, fiskeri, råstoffer, transport samt industri. Området kommer til at huse Danmarks første nationalpark fra Hanstholm til Agger og har slået sit navn fast som et internationalt mekka for friluftsliv.

Aalborg Universitets direkte samarbejde med erhvervslivet har stor betydning for udvikling af Nordjylland også internationalt. Samarbejdet om udvikling af mobiltelefoni er nu afløst af forskning og samarbejde inden for IKT bl.a. med intelligente trafiksystemer, medicoteknologi og vedvarende energi med forskellige lokaliteter i landsdelen som testsites.

I Aalborg-Nørresundby satses der på en omfattende ændring af havnearealerne til et oplevelsesmekka med fokus på et bredt spektrum af kulturinstitutioner – fra et folkeligt havnebad over hele Nordjyllands multihus, Nordkraft, til Musikens Hus. I Himmerland markerer Aars sig gennem en flot satsning på kultur og uddannelse bl.a. gennem brug af kunstneren Per Kirkebys mange talenter.

Med den regionale udviklingsplan som ramme skal betingelserne for vækst og udvikling i regionen styrkes. Der skal skabes et generelt kompetenceløft i Nordjylland. Vi skal blive bedre til at fastholde den arbejdskraft, der uddannes i regionen, og gøre det mere attraktivt for specialister at søge hertil. Det er vigtigt, at alle gode kræfter i Nordjylland samarbejder om at håndtere udfordringerne for at realisere de mange nye muligheder, der ligger bl.a. også i den globale udvikling.

Fakta om Region Nordjylland

- Arbejdsløsheden i Nordjylland er højere end landsgennemsnittet, men internt i regionen er der store variationer.
- Regionen mangler specialiseret arbejdskraft inden for forskellige områder, bl.a. sundhedssektoren.
- Nordjylland er danskernes og nordmændenes foretrukne ferieområde i Danmark.
- Nordjylland er førende blandt landets regioner inden for foreningsliv, idrætsklubber, historiske seværdigheder og turistattraktioner.
- Nordjyllands naturrigdom ligger i international topklasse, da 56 ud af de 59 mulige Natura-2000 områder, der udpeges i Danmark, er repræsenteret i regionen.

4. Vision, principper og værdier

Den regionale udviklingsplan har en vision for Nordjylland år 2017. Visionen lyder:

Vision

Mulighedernes Nordjylland

- fra udkant til forkant med kreativitet og kompetence

Nordjylland er i 2017 kendt som et internationalt laboratorium, eksperimentarium og testrum, hvor nye idéer og løsninger til fremtidens behov udvikles og afprøves. Nordjylland anerkendes i 2017 for sin unikke evne til at skabe bæredygtig vækst og sammenhængskraft i regionen, og for dygtigt at have udnyttet globaliseringen og de regionale styrkepositioner til en fordel for regionens borgere, erhvervsliv og videninstitutioner.

I Nordjylland er der globalt udsyn og højt til loftet, og forpligtende samarbejder sikrer de bedste betingelser for borgernes velfærd og virksomhedernes vækst.

Kreativitet og kompetence

Fra et udgangspunkt som landbrugs- og industrisamfund med prædikatet ”udkant” er Nordjylland i færd med at omstille sig til et videns- og oplevelsessamfund. Og Nordjylland har rigtig gode kort på hånden til at være på forkant. Men en forudsætning for at blive foregangsregion i fremtidens samfund er, at kortene spilles klogt. Nordjylland og nordjyske virksomheder vil i en global verden blive presset som aldrig før – men også få muligheder som aldrig før. Det giver behov for at se strategier og planer som noget andet og mere, end vi kender det i dag – og det stiller krav til måden, hvorpå vi angriber de nye udfordringer.

Først og fremmest skal Nordjylland mobilisere al sin kreativitet og kompetence. Kreativitet forstået både som evnen til nyskabelse og idérigdom, evnen til at gøre idéer til virkelighed og evnen til at kombinere eksisterende viden på en ny måde – evnen til at være innovativ. Forudsætningen for, at kreativitet kan blive kende-

tegnende for Nordjylland er, at det bliver kendetegnende for den enkelte nordjyde. Her spiller uddannelse en central rolle. Kvalifikationer, forstået som de færdigheder og den viden et menneske har, er ikke længere nok. Kvalifikationer skal udvikles til kompetencer ved at bringe dem i anvendelse til gavn og glæde for andre.

Laboratorium, eksperimentarium og testrum

Strategiarbejde og udvikling forstået som traditionel og analytisk planlægning er ikke længere nok. Nye udfordringer, forandringer med stor hastighed og evnen at udnytte muligheder, kræver nye løsninger. Nordjylland vil som én af metoderne til livslang læring og som en del af omstillingen til foregangsregion satse på at være kendt som et laboratorium og eksperimentarium, hvor alternative og banebrydende løsninger udvikles og afprøves. Laboratorium forstået som et sted, hvor man både kan gå på opdagelse og udforske nye ideer, hvor man kritisk kan udforske eksisterende viden og forudsætninger, og hvor man kan teste og afprøve nye hypoteser og metoder. Eksperimentariet forstået som værkstedet, hvor visioner med fantasi og kunnen afprøves og omsættes til praktisk virkelighed – på forskellig vis.

PRINCIPPER OG BÆRENDE VÆRDIER – DET ETISKE REGNSKAB

Det er ikke ligegyldigt hvordan man bevæger sig fra vision til virkelighed. Bag de ideer og visioner den regionale udviklingsplan rummer ligger 5 overordnede principper for Nordjyllands regionale udvikling:

- princip 1: tænke nyt, tænke på tværs
- princip 2: globalt udsyn og parathed
- princip 3: den lærende region
- princip 4: teknologi og netværk
- princip 5: forpligtende samarbejde og partnerskab

Den løbende vurdering af de mål der sættes og opnås i den regionale udviklingsplan sker i forhold til udviklingsprincipperne og den regionale udviklingsplans bærende værdier; sammenhængskraft og bæredygtige udvikling.

Sammenhængskraft med respekt for forskellighed

Den nordjyske region skal have intern sammenhængskraft ikke af politiske eller ideologiske årsager – men fordi det er en nødvendighed for, at landsdelen som helhed kan udvikle sig positivt i retningen af vision 2017. Sammenhængskraft handler i denne forbindelse om at anerkende og respektere hinandens udgangspunkt og relative styrker og svagheder i den nordjyske landsdel og udnytte mangfoldighederne og forskellighederne positivt. Center og periferi, byer og landdistrikter har komplementære roller, og det er en af den regionale udviklingsplans vigtige opgaver at fremme mulighederne for et offensivt og konstruktivt samspil både mellem landsdelens centrum i Aalborg og de øvrige egne i Nordjylland, og mellem byer og landdistrikter i det hele taget.

Bæredygtighed – den firedoublette bundlinie

Initiativer og resultater skal desuden vurderes på graden af bæredygtighed. Ikke fordi loven tilsiger det, men fordi det er en værdi i sig selv ikke blot at sikre vækst og udvikling – men også at sikre bæredygtig vækst og udvikling.

Men hvad forstår vi ved begrebet bæredygtighed? Bæredygtig udvikling handler om at opfylde menneskelige behov i dag, uden at det får negativ indflydelse på kommende generationers muligheder for at få opfyldt deres behov. Bæredygtig udvikling har i de senere år udviklet sig fra udelukkende at omhandle miljømæssig bæredygtighed til også at omhandle den såkaldt tredoublette bundlinie, hvor økonomisk, social og miljømæssig ansvarlighed sættes lig bæredygtighed. I det etiske regnskab for den regionale udviklingsplan opereres med en firedoublette bundlinie, idet vi udvider med begrebet sundhedsmæssig bæredygtighed. Initiativer skal således også bidrage positivt til ikke bare fravær af sygdom, men også til fysisk og psykisk velbefindende. Et sådant udvidet sundhedsbegreb er ikke nyt for Nordjylland, hvor der i forvejen er et veludviklet samarbejde om sundhedsfremme og forebyggelse. Bæredygtighed, sundhed og sammenhængskraft med respekt for forskellighed er således indarbejdet som bærende værdier for den regionale udviklingsplan.

5. Særligt prioriterede satsninger de næste 3-4 år

KOMPETENCELØFT NORDJYLLAND – FRA FOLKESKOLEN TIL EFTERUDDANNELSE AF ELITEN

Uddannelse og kompetenceudvikling skal i 2017 være tilgængelig for alle i Nordjylland. Nordjyderne skal være kompetente i arbejdslivet og have mulighed for at udfolde deres evner. Det vil sikre vækst og udvikling i regionen. I 2017 får 95 % en ungdomsuddannelse, og 50 % får en videregående uddannelse, uanset hvor i Nordjylland man kommer fra. Brobygning og mentorordninger etableres til at understøtte opfyldelsen af disse mål. Efter- og videreuddannelsen for erhvervsaktive voksne styrkes, og den almene og forberedende voksenundervisning vil give alle nordjyder mulighed for at lære, så langt som lyst og evner rækker.

Kompetencer skaber job. Kompetenceudvikling er en afgørende løftestang for kvalificering af den nordjyske arbejdsstyrke og for en udvidelse af arbejdsstyrken. Der vil være brug for alle nordjyder, også selvom man ikke kan være med på fuld tid.

Vision

Nysgerrighedskultur

Vi ønsker en uddannelses- og læringskultur i Nordjylland, som starter med en nysgerrighedskultur i folkeskolen. Alle nordjyder vil få positive læringsoplevelser, og læring vil blive udbredt til lokalområdet i form af involverende natur- og kulturoplevelser. Interaktive museer og samarbejde med professionelle kunstnere vil styrke den kulturelle nysgerrighed i børns hverdag. Åbne virksomheder og uddannelsesinstitutioner skal bidrage til børns og unges lyst til at lære og uddanne sig.

Inddragelse af rollemodeller for uddannelse og beskæftigelse vil medvirke til at støtte mønstrebrydning. Undervisning og vejledning i folkeskolen skal forberede alle på og motivere alle til uddannelse gennem hele livet. I folkeskolen vil der være særligt fokus på at støtte og motivere de elevgrupper, som erfaringsmæssigt har det sværest i uddannelsessystemet.

Livslang læring og livslang vejledning

Nordjylland skal være en region med livslang læring og livslang vejledning. Vi ønsker, at flere nordjyder uddanner sig på alle niveauer gennem hele livet. Fra forberedende voksenundervisning på VUC til diplom- og masteruddannelser på professionshøjskole og universitet.

Gennem en veludbygget infrastruktur i regionen skal alle nordjyder have adgang til kompetenceudvikling og livslang læring. Det skal være let at komme frem til uddannelsesinstitutioner. Heltidsuddannelse, efter- og videreuddannelse og virksomhedsbaseret kompetenceudvikling vil gøre brug af regionens IKT-infrastruktur, som er resultatet af en af landets stærkeste IKT-klynger. Derigennem udbydes uddannelse og kompetenceudvikling ved hjælp af eLæring og andre fleksible teknologier.

Voksenvejledningsindsats og rådgivning til virksomhederne styrkes

Anerkendelse og synliggørelse af kompetencer med henblik på videre udvikling og uddannelse skal styrkes. Vurderinger af realkompetencer vil sammen med afkortede uddannelsesforløb give et uddannelses- og kompetenceløft til kortuddannede. Der skal udvikles og implementeres metoder til at styrke arbejdet med både faglige og personlige kompetencer i virksomhederne. Resultatet vil være mere kompetente og innovative medarbejdere med mod på mere uddannelse.

Omstillingsparatheden skal øges, fordi nye job med stigende kompetencekrav både fagligt og samarbejds-mæssigt kommer til, mens ufaglærte job forsvinder. Flere nordjyder skal blive længere på arbejdsmarkedet. F.eks. skal færre forlade arbejdsmarkedet på grund af nedslidning. Risikoen for nedslidning mindskes, hvis man har uddannelse og brede kompetencer. Kompetent arbejdskraft efterspørges på arbejdsmarkedet, og mennesker, der føler sig kompetente og eftertragtede, vil være mere tilbøjelige til at blive længere på arbejdsmarkedet. Voksenvejledning og kompetenceudvikling i virksomhederne skal medvirke til at alle nordjyder er kompetente og læringsparate.

Globaliseringsparathed gennem uddannelse og kompetenceudvikling

Gennem livslang uddannelse og kompetenceudvikling vil Nordjylland være på forkant med globaliseringens muligheder, kunne konkurrere og skabe vækst. Den globale udveksling af varer og serviceydelser, viden og arbejdskraft stiller de nordjyske virksomheder over for mange nye udfordringer, men giver også mange nye muligheder.

Talent og elite i regionen

Nordjylland vil fastholde og tiltrække talent og elite. De nordjyske uddannelsesinstitutioner skal fortsat sikre en nettoindvandring til regionen i forbindelse med start på videregående uddannelse. Spændende valgmuligheder i uddannelsesforløbet og mulighed for studierelevante job skal fastholde de studerende gennem hele uddannelsesforløbet. Flere relevante job til højtuddannede, bl.a. i de små og mellemstore virksomheder, vil medvirke til, at flere bliver i regionen.

KREATIVE ALLIANCER MELLEM NATUR, KULTUR, TURISME OG OPLEVELSESERHVERV

Vision

Nordjylland er en dynamisk region med et kulturliv og en oplevelsesøkonomi, der kendetegnes af det banebrydende, nytænkende og eksperimenterende i forening med respekten for historie, traditioner og lokal egenart. Nordjyder og turister oplever regionen som et fristed og et mekka for rekreation året rundt. Friluftslivet er mangfoldigt og tilgængeligt for alle, og de unikke "blå" og "grønne" landskaber bruges flittigt i respekt for naturens tålegrænser. Herlighedsværdierne tiltrækker også højtuddannede og personer fra de kreative lag.

I Nordjylland hersker en høj bevidsthed om kvalitet, aktivitet, kreativitet og det nydende. Helt naturligt fokuseres på gæstfrihed, synlighed, sundhed samt grønne og miljørigtige værdier og oplevelser. Der arbejdes på nye måder på tværs af kommuner, brancher, organisationer og institutioner, ja på tværs i hele regionen, i Danmark og over landegrænserne.

Fornylse gennem kreative alliancer og klynger

Kreative alliancer mellem Nordjyllands unikke ressourcer inden for natur og kultur kan virke som løftestang for vækst i turismen og oplevelsesøkonomien og vil gøre det mere tiltrækkende at bo i eller flytte til regionen. Der vil være dannet klynger inden for turisme og oplevelsesøkonomi med den nordjyske natur og kultur som fundament. I frugtbart samarbejde med IKT-, bygge-, fødevarer- og gastronomiområdet skabes grundlag for nye og anderledes oplevelser og services.

Nordjylland vil arbejde på at få Danmarks højeste andel af kunstnere, musikere, skuespillere, forfattere og andre kreative udøvere målt pr. indbygger. Der vil være undersøgt en lang række muligheder for at gøre det økonomisk attraktivt for kunstnere at bo og skabe i den nordjyske region.

Synliggørelse af Nordjyllands unikke natur- og kulturværdier

En af Nordjyllands største styrker vil fortsat være den unikke natur, hvor især vandet i alle afskygninger tiltrækker os. Andre styrker vil være attraktionerne og livet i byerne. Fraværet af kulturelle fyrtårne vil være opvejet af styrker i kulturarv, foreningsliv, højskoler og et kraftigt rodnet af udøvende kunstnere og kunsthåndværkere. De forskellige muligheder vil være langt mere synlige og bedre markedsført, ligesom kvaliteten i den tilhørende infrastruktur og servicefaciliteter vil være forbedret. En bedre adgang til oplevelserne for handicappede og personer med nedsat mobilitet vil ofte være etableret. En natur- og landskabskanon vil være udpeget til synliggørelse af Nordjyllands unikke natur- og landskabsperler, og de fem vigtigste kulturattraktioner vil være profileret som ”fyrtårne”.

Mekka for rekreation og friluftsliv året rundt

Der er en stor og voksende efterspørgsel efter rekreation og friluftsliv til vands. Initiativer langs Limfjorden med etablering af ophalepladser og andre servicefaciliteter vil være videreudviklet og dette initiativ vil blive fulgt op i Mariager Fjord og langs Østkysten. Potentialer for brug af regionens strande hele året rundt til nye aktiviteter vil være afdækket i et samarbejde mellem de relevante parter. Der vil være flere Blå-flag strande og havne i Nordjylland. Mulighederne for et aktivt og aktionpræget friluftsliv vil være synliggjort på både digitale og trykte kort, så de potentielle brugere let kan finde information om de steder, der er optimale for de forskellige former for friluftsliv.

De storslåede landskaber i Nordjylland, freden og roen i naturen vil være væsentlige aktiver i forhold til at fastholde og udbygge regionens turisme. I de senere år har der været et boom inden for wellness og stressless turisme, og her har Nordjylland som region meget at byde på. Lige så vel som natur og landskab kan agere kulisse for oplevelsespræget friluftsliv, kan naturen og landskabet også levere reelt indhold i den kreative og livsnydende rekreation og turisme. F.eks. på Læsø, hvor det ægte, det naturlige og det elementære, der er forankret i øens natur og kulturhistorie, er attraktionen i sig selv. En forbedret adgang og infrastruktur

skal få de store natur- og friluftsområder til at hænge sammen i bredere strøg. I disse områder kan der med fordel ske en koordineret indsats for at etablere den nødvendige infrastruktur med sammenhængende stiforløb, så et aktivt friluftsliv kan udfolde sig gennem større korridorer.

Høj kvalitet i omgivelser og oplevelser

Nordjylland skal forbindes med attraktive miljøer af høj kvalitet gennem større fokus på landskabsæstetik, udsigter, velplejet natur samt smuk arkitektur og design. Den nordjyske kulturarv kan bringes i spil som en økonomisk ressource, bl.a. som en del af oplevelsesøkonomien og for at hæve kvaliteten i de bebyggede miljøer og gøre dem mere attraktive og autentiske. Historiske bygninger som bunkers, fyr, redningshuse o. lign. kan med fordel indgå i en turismemæssig sammenhæng bl.a. til overnatning. Det foreslås, at offentlige og private aktører, fonde og interesseorganisationer søger at understøtte kulturarvsarbejdet.

Udvikling af periferi og centrum

Nye kultur- og fritidsformer og miljøer vil opstå i overensstemmelse med de kulturelle og geografiske forskelligheder og styrker, der findes i regionen. Mulighederne for en regional investeringsfond for kulturelt iværksætterier undersøges. Mulige samarbejdspartnere kunne være Vækstforum, kommunerne og Kulturaftale Nordjylland samt EU, staten og VisitNordjylland. Der vil være udviklet koncepter inden for byturisme og landboturisme, der medvirker til et højere døgnforbrug og en udvidelse af sæsonen.

Erhvervsturismen vokser gennem nye koncepter

Nordjylland er attraktiv som destination for erhvervsturisme og området har potentialer for vækst. En stærk klyngeorganisation med et forpligtende samarbejde mellem aktørerne vil være med til at skabe et stærkt brand for Nordjylland. Det vil være undersøgt, om det er rentabelt at udvikle supplerende ferietilbud, som kan benyttes i forbindelse med erhvervsturismen, f.eks. inden for natur, kultur, velvære, aktiv ferie og nordjyske fødevarer m.m.

Nye mødekoncepter vil have udviklet erhvervsturismen med anvendelse af teknologier og metoder fra oplevelsesøkonomien. Dette gælder både den konkrete afvikling af arrangementerne med interaktiv digital formidling samt underholdning og adspredelse, der styrker motivation og indlæring i processen. Der vil kun-

ne holdes møder og konferencer i utraditionelle omgivelser som landbokøkkener, ude i naturen mv. Oplevelsesøkonomiens produkter kan også bruges til information via hotspots til mobiltelefoner og andre informationsplatforme.

Ekspérimentarium og firstmover

Nationalpark Thy, der er udpeget som den første nationalpark i Danmark, har oplagte muligheder for at blive model for kommende nationalparker, hvor Lille Vildmose allerede har gennemført en kvalifikationsrunde. Oplagte nye nationalparkemner er Skagen Odde samt Vejlerne-Bulbjerg, hvor der vil være gennemført undersøgelsesprojekter, for at finde frem til områdernes egnethed, indhold og afgrænsning.

National Center for Outdoor Activities, NCOA projektet: Hele Thy vil være et ekspérimentarium for nye og mere actionprægede former for friluftsliv, der med en bred base i natur, rekreation, bæredygtighed og sundhed sætter Danmarks ”naturlige hjørne” på verdenskortet.

Fra beton- til designerhoteller: Den kræsne turist, som kommer til Nordjylland for at stress af og forkæle krop og sind, vil næppe stille sig tilfreds med at bo på betonhoteller fra 70'erne. Gennem afholdelse af en international arkitekt- og designkonkurrence vil der være udviklet nye ideer og koncepter til renovering og fornyelse af de meget kystnære, men nedslidte nordjyske hoteller – og naturligvis med hensyntagen til deres beliggenhed i følsomme kyst- og naturområder. Vil være et bredt funderet offentligt-privat samarbejdsprojekt.

Hvis Region Nordjylland for alvor skal være testrum og ekspérimentarium, vil der være behov for at gennemføre forsøg, som ligger i gråzonen af, hvad lovgivningen giver rammer for, jf. de tidligere frikommuneforsøg. Et eksempel er at blive ”læsøboere på deltid”.

Vision

DET FORBUNDNE NORDJYLLAND – TRAFIKALT OG DIGITALT

Det forbundne Nordjylland er virkeliggjort i 2017. Nordjylland vil være godt forbundet internt og med såvel nationale som globale netværk. Det er centrale forudsætninger for aktivitet og udvikling – og for at opnå målsætninger inden for bl.a. erhvervsudvikling, beskæftigelse, uddannelse og oplevelser. Der vil i Nordjylland være en god infrastruktur, valgmuligheder mellem transportformer og gode muligheder for at skifte mellem transportformerne. Fremkommeligheden og mobiliteten gør det muligt for borgerne at skabe en sammenhængende hverdag, hvor de hurtigt og komfortabelt kan komme fra bolig til arbejde eller uddannelse og retur, så der skabes plads til andre aktiviteter.

Det er muligt alle steder i Nordjylland at koble sig på et fælles netværk til udveksling af information. Anvendelsen af IKT er øget betydeligt på alle områder i samfundet: i uddannelsessystemet, i erhvervslivet, i foreningslivet osv. Særligt i de tyndt befolkede områder giver mulighederne for IKT-anvendelse til f.eks. fjernmøder, fjernundervisning og hjemmearbejdspladser store fordele. Samtidig er det omkostningseffektivt og medfører reduceret miljøbelastning.

Den fysiske infrastruktur indgår i et effektivt samspil med bl.a. organisering og ny teknologi. Der skabes partnerskaber, innovation og forretningsmodeller. Der er nordjysk samarbejde og sammenhold på infrastrukturuområdet omkring prioriteringer. Der er et styrket tværregionalt vstdansk samarbejde.

Nordjylland fungerer som en pendlingsregion.

Vejstandarden og fremkommeligheden er god på vejene i Nordjylland. Flaskehalsen omkring fjordkrydsningen ved Aalborg forsvinder med åbningen af den 3. Limfjordsforbindelse som en statslig finansieret vestlig forbindelse og sikrer udviklingsmuligheder både for Vendsyssel og Aalborg-området. Udviklingsmulighederne i Thy-Mors understøttes af en forbedret forbindelse på Hanstholm-Skive-Herning vejen og en forbedret forbindelse mellem Thisted og Aalborg muliggør pendling i større omfang mellem den vestlige og den østlige del af regionen.

Jernbanerne spiller en væsentlig rolle for pendlingen nord-syd i regionen og for regionens forbindelse til resten af landet. Aalborg Lufthavn vil være et stort aktiv for regionen, der betyder, at den tidmæssige afstand til København muliggør et tæt samspil mellem Nordjylland og hovedstaden. Broforbindelser og færger sikrer tilgængelighed til alle områder af Nordjylland og sikrer sammenhængskraft mellem center- og periferiområder. Effektive transportmidler er særligt vigtige i forhold til Læsø og en forbedret forbindelse via Aggersundbroen vil medvirke til at binde regionen sammen. Cyklen er et transportmiddel, som er en vigtig og bæredygtig del af transportsystemet.

Forbedret mobilitet med kollektiv trafik

Gennem samarbejde skaber staten, kommunerne, Nordjyllands Trafikselskab (NT) og Region Nordjylland en forbedret kollektiv trafik, der sikrer mobilitet for pendlere såvel som uddannelsessøgende. På tværs af kommunegrænser og regionsgrænser sikres attraktive, hurtige, mere direkte og komfortable forbindelser. De større byer forbindes og kunderne i den kollektive trafik kan let transportere sig mellem arbejde eller uddannelse og bopæl.

Nordjylland vil fortsat være Danmarks vigtigste port til og fra det øvrige Skandinavien og Nordatlanten

En god infrastruktur til godstransport, et velfungerende transporterhverv og effektiv opkobling til de overordnede transportkorridorer er grundlaget for, at nordjyske virksomheder kan deltage i globaliseringen. Havnene i Nordjylland vil arbejde tættere og mere forpligtende sammen og spiller derved i stadig højere grad en væsentlig rolle som formidlere af effektive, bæredygtige og billige løsninger. Havnenes gode rammebetingelser og gode adgangsforhold med veje og jernbaner sikrer havnenes position som transportknudepunkter med erhvervsmuligheder. Der vil være hyppige og effektive forbindelser til destinationer i Skandinavien og Nordatlanten, og der vil fortsat udvikles nye skibsruter og -forbindelser til bl.a. England og det europæiske fastland.

Det forbundne Nordjylland

Muligheden for alle steder i Nordjylland at koble sig på et fælles netværk til udveksling af information vil give et fokus på IKT, som gennemsyrrer den nordjyske måde at arbejde og udvikle på: Ved alle initiativer vurderes det om anvendelse af IKT kan bidrage til gennemførelsen af initiativet og opnåelse af målsætningerne.

Den nordjyske IKT-klynge er en af Danmarks mest veletablerede erhvervsklynger, og samarbejdet med Aalborg Universitet giver Nordjylland en stærk position. Det kan udnyttes innovationsmæssigt inden for bl.a. intelligente transportsystemer og oplevelsesøkonomi. Oplevelsesøkonomien kan fungere som løftestang for teknologiudvikling og omvendt – f.eks. ved elektronisk formidling ved seværdigheder, kultur eller i naturen. En samlet portal vil være et tilbud til turister. Her vil alle relevante informationer være samlet og turisterne kan tilmelde sig elektroniske tjenester, som kan gøre deres ferie i Nordjylland mere spændende og overskuelig.

ITS-testsite Nordjylland

Et permanent nordjysk testsite for Intelligente Transportsystemer (ITS) vil i 2017 spille en væsentlig rolle inden for udvikling, test og brug af ITS i europæisk sammenhæng. Der vil anvendes systemer til at understøtte forudsigelighed og fremkommelighed i trafikken. Der er en blomstrende udvikling inden for informationstjenester, hvor mobilkommunikation er et centralt element.

Klimaændringer

Fokus på trafikens bidrag til klimaforandringerne samt klimaforandringernes krav til infrastrukturen vil gennem adskillige år have sat sit præg på beslutninger og initiativer inden for transport og infrastruktur. Der vil blive anvendt intelligente transportsystemer til mere miljøvenlig kørsel, og alternative brændstoffer vil have vundet indpas efter stadig skærpede krav til anvendelse.

GLOBALISERING – VIDEN OM VERDEN OG VIDEN I VERDEN

Nordjylland vil gennem en målrettet, proaktiv og initiativtagende internationaliseringspolitik stræbe efter en optimal udnyttelse af de muligheder, der ligger i den tiltagende globalisering for herigennem at fremme vækst og udvikling.

Vision

Styrke regionen gennem fremme af globaliseringsstrategier

Alle virksomheder, offentlige myndigheder, uddannelsessteder og institutioner vil blive påvirket af den tiltagende globalisering og må forberede sig grundigt på fremtiden gennem formulering af realistiske strategier. En indsats til fremme af globaliseringsstrategier er oplagt relevant i forhold til den offentlige rådgivning på erhvervsområdet, først og fremmest i forhold til de mindre og mellemstore eksportorienterede virksomheder, som ikke selv har kapacitet til at analysere og overvåge området. Men også på uddannelsesområdet er det oplagt med en aktiv indsats. Mange institutioner er allerede langt fremme med tilrettelæggelse af uddannelser med globalt indhold, men det er stadig ikke det dominerende billede.

Satse på internationale partnerskaber på udvalgte indsatsområder

Partnerskaber har haft en stigende betydning i regionens hidtidige internationale indsats. Der har været stor opbakning til deltagelse i internationale netværk, deltagelse i udviklings- og forskningsprojekter og strategiske alliancer på perspektivrige markeder. Deltagelse i internationalt partnerskaber kan både ses som et instrument til interessevaretagelse og til styrkelse af regionens faglige kompetencer.

STRATEGISKE ALLIANCER – NYE FORMER FOR OFFENTLIGT-PRIVAT SAMARBEJDE

Inden for rammerne af den regionale udviklingsplan vil der blive søgt etableret nye og perspektivrige strategiske partnerskaber på relevante indsatsområder som et middel til at nå udviklingsplanens mål, specielt med henblik på at udvikle strategiske partnerskaber gennem eksperimenterende organisationsformer

Realisering af den regionale udviklingsplan kræver en samlet indsats fra mange parter. Nogle indsatser er de offentlige myndigheders ansvar og nogle vil blive gennemført alene af de private erhverv. Men mange vil kræve stærke partnerskaber mellem forskellige aktører, herunder offentlige og private aktører i samspil. Nye former for offentlig-privat samspil kan være med til at sikre, at den offentlige opgaveløsning er organiseret hensigtsmæssigt og effektivt, herunder at der er den rette arbejdsdeling mellem det offentlige og den private sektor.

Vedvarende energi

Region Nordjylland vil være på forkant i forhold til klimaændringer og vedvarende energi og herigennem bidrage til hurtigst muligt at opnå de nationale mål om 30 % energiforsyning fra vedvarende energi og 30 % reduktion af CO₂-udledningen. Vedvarende energi og CO₂-reduktion vil i de kommende år globalt set blive en enorm konkurrenceparameter. Regionen vil støtte op om samarbejder på området med deltagelse af kommuner, forskningsmiljøer, virksomheder og interesseorganisationer.

Transport

Region Nordjylland vil bringe kommuner, erhvervsliv, universitet og region sammen om visioner og projekter, som medvirker til at Nordjylland i endnu højere grad kan koble sig på transportstrømmene mellem Skandinavien og det europæiske fastland ved udvikling af en fælles transportkorridor.

Turisme, kultur og oplevelsesøkonomi

For at løfte de regionale udfordringer inden for turisme og oplevelsesøkonomi vil regionen arbejde for, at de relevante aktører indgår i et strategisk samarbejde med henblik på at udvikle og finansiere nye oplevelsesprodukter på et bæredygtigt grundlag og medvirke til formidling og markedsføring af disse produkter.

Der er allerede gode erfaringer med at samarbejde med turisterhvervet omkring markedsføring og branding af regionen. Inden for oplevelsesøkonomien – og specielt områder som underholdningssoftware, events, musik, film, video og design – er der rigtig gode muligheder for langsigtet og forpligtende samarbejde mellem den private og offentlige sektor.

Grønne partnerskaber

Regionen vil arbejde for et fælles ansvar for et mere bæredygtigt samfund og samtidigt udnytte vækstpotentialerne inden for natur og miljø. Dette gøres blandt andet ved at sætte fokus på etablering af grønne partnerskaber med deltagelse af blandt andet staten, kommuner og landbruget samt interesseorganisationer på det grønne område. Formålet med denne type partnerskab er at gøre en indsats for det lokale friluftsliv og naturliv, samt at bidrage til en større sammenhæng i naturindsatsen.

